

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

17.2.2010

B7-0124/2010

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

ÜRO inimõiguste nõukogu 13. istungjärk

Richard Howitt
fraktsiooni S&D nimel

RE\805351ET.doc

PE432.981v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon ÜRO inimõiguste nõukogu 13. istungjärgu kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone ÜRO inimõiguste nõukogu kohta, eriti 14. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni ÜRO inimõiguste nõukogu arengu, sealhulgas ELi rolli kohta¹, samuti 16. märtsi 2006. aasta resolutsiooni inimõiguste nõukogu käsitlevate läbirääkimiste tulemuste ja ÜRO inimõiguste komisjoni 62. istungjärgu kohta², 29. jaanuari 2004. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja ÜRO suhete kohta³, 9. juuni 2005. aasta resolutsiooni Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni reformi kohta⁴, 29. septembri 2005. aasta resolutsiooni ÜRO tippkohtumise (14.–16. september 2005) tulemuste kohta⁵ ning 7. mai 2009. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta inimõiguste kohta maailmas 2008. aastal ja Euroopa Liidu poliitika selles valdkonnas⁶;
  - võttes arvesse oma erakorralisi resolutsioone inimõiguste ja demokraatia kohta;
  - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni A/RES/60/251, millega asutati ÜRO inimõiguste nõukogu (UNHRC);
  - võttes arvesse inimõiguste nõukogu eelmisi korralisi ja erakorralisi istungjärke ning üldise korrapärase läbivaatamise eelmisi voore;
  - võttes arvesse ÜRO inimõiguste nõukogu 13. istungjärku, mis toimub 2010. aasta märtsis, ning üldise korrapärase läbivaatamise kaheksandat vooru, mis toimub 3.–14. mail 2010;
  - võttes arvesse 2011. aastal toimuvat inimõiguste nõukogu läbivaatamist;
  - võttes arvesse Lissaboni lepingu jõustumisest tingitud institutsioonilisi muudatusi;
  - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu Lissaboni lepingust tuleneva versiooni artiklit 2, artikli 3 lõiget 5 ning artikleid 18, 21, 27 ja 47;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et inimõiguste universaalsuse austamine, edendamine ja kaitsmine on osa Euroopa Liidu eetilisest ja õiguslikust *acquis*'st ning üks Euroopa ühtsuse ja terviklikkuse nurgakividest⁷;
- B. arvestades, et inimõiguste nõukogu on üldistele inimõigustele spetsialiseerunud

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0021.

² Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2006)0097.

³ Vastuvõetud tekstid, P5_TA(2004)0037.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2005)0237.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2005)0362.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0385.

⁷ Euroopa Liidu lepingu artikkel 2, artikli 3 lõige 5 ja artikkel 6.

ainulaadne platvorm ja inimõigustega tegelev erifoorum ÜRO süsteemis;

- C. arvestades, et ÜRO inimõiguste nõukogu läbivaatamine toimub kahes osas: selle organi staatust arutatakse New Yorgis ja menetlusi Genfis; arvestades, et sel aastal on kavas mitmeid algatusi ja mitteametlikke kohtumisi;
- D. arvestades, et Euroopa Liidu roll maailmas on viimastel kümnenditel suurenenud ning Euroopa välisestusega kaasnev uus lähenemisviis võib oluliselt aidata liidul tegutseda tulemuslikumalt ülemaailmsete probleemide sidusal, järjekindlal ja tõhusal lahendamisel;
- E. arvestades, et Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjoni delegatsioon sõidab inimõiguste nõukogu 13. istungjärgule Genfi, nii nagu seda on tehtud ka varasematel aastatel inimõiguste nõukogu istungjärgude puhul ning enne seda inimõiguste nõukogu eelkäija ÜRO inimõiguste komisjoni puhul,

Inimõiguste nõukogu tegevus

1. kordab üleskutset ELi liikmesriikidele seista aktiivselt vastu igasugustele katsetele kahandada inimõiguste universaalsuse, lahutamatuse ja vastastikuse sõltuvuse põhimõtte tähtsust, ning ergutada ÜRO inimõiguste nõukogu tegelema diskrimineerimisega võrdsel määral vaatamata sellele, kas diskrimineerimine toimub soo, rassi, vanuse, seksuaalse sättumuse, usuliste veendumuste või tõekspidamiste alusel;
2. hoiatab inimõiguste nõukogu äärmusliku politiseerimise eest, sest see takistab selle organi volituste täitmist; rõhutab riigipõhiste resolutsioonide tähtsust inimõiguste tõsiste rikkumistega tegelemisel; mõistab sellega seoses sügavalt hukka sellise menetluse kasutamise, mis annab võimaluse ettepanekut mitte arutada, ning väljendab pettumust selle menetluse kasutamise pärast nõukogu 11. erakorralisel istungjärgul, kus seetõttu jäi vastu võtmata ühtne ja järjekindel lõppresolutsioon, mis oleks käsitletud olukorda Sri Lankas;
3. tunneb heameelt, et Brasiilia algatusel korraldatakse 13. eriistungjärg Haiti teemal, eesmärgiga keskenduda sellele, et taastamispingutustes pärast laastavat maavärinat arvestatakse inimõigustega, ning selle istungjärgu uuenduslike aspektide üle, nagu eriistungjärgu pidamine pärast looduskatastroofi ja ÜRO eriagentuuride kaasamine, et arutlustes osaleksid eksperdid; peab kahetsusväärseks, et vastuvõetud resolutsioonis ei toetatud tähtsat rolli, mis on sõltumatul inimõiguste eksperdil Haitis suuniste andmisel inimõiguste süvalaiendamiseks Haitit toetavatesse laiematesse ÜRO jõupingutustesse või abiandjate juhitud algatustesse, ning kutsub ÜRO liikmesriike üles võtma selle istungjärgu suhtes järelmeetmeid ja kaasama inimõigused Haitit toetavatesse laiematesse ÜRO jõupingutustesse;
4. peab kahetsusväärseks, et inimõiguste nõukogu ei ole suutnud piisavalt kiiresti tegeleda muude tõsiste inimõigusolukordadega; kutsub ELi liikmesriike üles mõistma hukka inimõiguste rikkumised ning võtma positiivseid meetmeid, et aidata kaasa inimõiguste nõukogu erimehhanismide loomisele, mille abil reageerida inimõigustega seotud kriisidele Afganistanis, Guineas Conakrys, Iraanis ja Jeemenis;
5. kordab oma seisukohta seoses usundite halvustamise kontseptsiooniga ning tunnistab küll

vajadust tegeleda igakülselt usuvähemuste diskrimineerimise probleemiga, aga peab asjakohatuks lisada nimetatud kontseptsioon rassismi, rassilist diskrimineerimist, ksenofoobiat ja kõiki diskrimineerimise vorme käsitlevasse täiendavate normide protokoll; kutsub ÜRO liikmesriike üles täielikult rakendama sõna- ja usuvabaduse kehtivaid norme;

6. kordab üleskutset ELi liikmesriikidele tagada inimõiguste austamine oma sisepoliitikas, sest ELi positsioon inimõiguste nõukogus nõrgeneb, kui seda ei tehta;
7. tunneb heameelt selle üle, et Ameerika Ühendriigid osalevad jälle ÜRO organite töös ning et nad valiti inimõiguste nõukogu liikmeks, samuti nende tehtud konstruktiivse töö üle ÜRO Peaassamblee 64. istungjärgul seoses sõnavabadusega ning Durbani läbivaatamiskonverentsi järelmeetmete tegevuskavaga; kutsub USAd ja ELi liikmesriike üles sellest eeskuju võtma ja sellistes algatustes tulevikus täiel määral koostööd tegema;
8. tunneb muret Iraani kandideerimise pärast 2010. aasta mais toimuvatel ÜRO inimõiguste nõukogu valimistel; kordab vastuseisu niisuguse tava kasutamisele inimõiguste nõukogu valimistel, mille puhul esitatud kandidaatide arv ei ületa olemasolevate kohtade arvu, ning nõuab kõigis piirkondlikes rühmades konkurentsil põhinevaid valimisi ning nõuab tungivalt, et EL teeks kõik endast oleneva, takistamaks selliste riikide valimist inimõiguste nõukogusse, kus inimõiguste olukord on kõige tõsisem;
9. kutsub ELi ja liikmesriike üles jätkama surve avaldamist liikmesuse kriteeriumide kehtestamiseks inimõiguste nõukogu valimiste jaoks, eelkõige selleks et koostöö tegemine erimenetluste mehhanismiga vastavalt oma volitustele oleks kandidaatidele esitatav miinimumnõue; nõuab, EL haaraks juhtrolli, arendades koos piirkondadevaheliste partneritega välja suunised, mida kasutada valimiste ajal;
10. nõuab, et iga riigi puhul teostataks universaalne perioodilise läbivaatamise raames järelevalvet erimenetluste ja lepinguorganite soovitude tegeliku rakendamise üle;
11. kutsub ELi liikmesriike üles tegema kõik endast oleneva, et säilitada erimenetluste volitused; nõuab, et uuendataks ÜRO Myanmar ja Korea Demokraatliku Rahvavabariigi eriraportööri volitusi ning antaks uued riigipõhised volitused Kongo Demokraatliku Vabariigi jaoks, kuna humanitaarolukord riigis on halvenenud;
12. tunneb heameelt ühisuuringu üle, mis käsitleb terrorismivastase võitlusega seotud salajase kinnipidamise ülemaailmseid tavasid ning mida arutatakse 13. istungjärgul; kutsub ELi liikmesriike üles seda toetama ja aruande suhtes asjakohaseid järelmeetmeid võtma kooskõlas Euroopa Parlamendi varasemate seisukohtadega selles küsimuses, eelkõige 19. veebruari 2009. aasta⁸ ja 14. veebruari 2007. aasta⁹ resolutsioonides LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetava kasutamise kohta väljendatud seisukohtadega; mõistab hukka uuringu tsenseerimiskatsed ning katsed takistada selle läbivaatamist inimõiguste nõukogu poolt;
13. kutsub ELi üles aktiivselt osalema üldise korrapärase läbivaatamise tulevastel

⁸ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0073.

⁹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0032.

istungjärgkudel, et tagada õiglane menetlus ja tulemused, mis toetavad ÜRO erimenetlusi ja lepinguorganite järeldusi ja soovitusi ning on nendega kooskõlas, andes muu seas vajalikku tehnilist abi nende rakendamise saavutamiseks; kutsub ELi üles kaasama rohkem üldise korrapärase läbivaatamise soovitusi ELi välispoliitika kõigisse valdkondadesse;

Teabe hankimise ülesanne (Goldstone'i aruanne)

14. rõhutab, et Lähis-Idas õiglase ja kestva rahu saavutamise oluline eeltingimus on see, et kõik osalised järgivad igas olukorras rahvusvahelist inimõiguste õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust; tuletab meelde rahvusvahelise üldsuse kohustust tagada vastutus rahvusvahelise inimõiguste õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumise korral; arvab, et tulemuslikuks Lähis-Ida rahuprotsessiks on vaja vastutust ja õigusemõistmist;
15. kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning liikmesriike üles töötama selle nimel, et ELil oleks kindel ühine seisukoht Gaza ja Lõuna-Iisraeli konflikti käsitleva teabe kogumise ülesande aruande järelmeetmete küsimuses, ning nõudma avalikult oma soovitude elluviimist ja vastutust rahvusvahelise õiguse rikkumise, sealhulgas väidetavate sõjakuritegude eest, ning nõudma tungivalt, et mõlemad pooled viiksid läbi uurimise, mis vastab rahvusvahelistele sõltumatuse, erapooletuse, läbipaistvuse, kiiruse ja tulemuslikkuse normidele vastavalt ÜRO Peaassamblee resolutsioonile A/64/L.11, ning et kõik väidetavate kuritegude eest vastutavad isikud võetaks vastutusele; on seisukohal, et siiani algatatud uurimised ei ole selles küsimuses toonud kaasa rahuldavaid tulemusi;
16. kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning liikmesriike üles aktiivselt jälgima Goldstone'i aruandes toodud soovitude täitmist, konsulteerides selleks ELi välismissioonidega ja selles valdkonnas tegutsevate kohapealsete kodanikuühiskonna organisatsioonidega; nõuab, et soovitused ja sellega seotud märkused kaasataks ELi dialoogidesse mõlema osapoolega, samuti ELi seisukohtadesse mitmepoolsetel foorumitel;

Inimõiguste nõukogu läbivaatamine

17. rõhutab, et on vaja arusaadavat ja kõikehõlmavat läbivaatamist, milles võetakse arvesse valitsusväliseid organisatsioone, kodanikuühiskonda ja kõiki muid asjaomaseid sidusrühmi;
18. rõhutab, et inimõiguste nõukogu läbivaatamine ei tohiks takistada tema sisulise töö jätkumist inimõiguste rikkumisega võitlemisel;
19. kutsub ELi liikmesriike üles jõudma läbivaatamise küsimuses ühisele seisukohale ning võtma vastu tõhusa ja ennetava läbirääkimisstrateegia, pidades silmas resolutsiooniga A/HRC/12/L.28 moodustatud inimõiguste nõukogu läbivaatamise tööühikuga eelseisvat esimest koosolekut;
20. kutsub Euroopa Parlamendi väliskomisjoni üles koostama soovitusi nõukogule, et anda õigeaegselt panus eelseisvat läbivaatamist puudutava ELi seisukoha väljatöötamisse;

21. väljendab oma kindlat seisukohta, et läbivaatamine peaks säilitama inimõiguste ülemvoliniku büroo sõltumatuse, kaitsma ja võimaluse korral tugevdama erimenetlusi ning tagama inimõiguste nõukogule võimaluse tegeleda konkreetsete inimõiguste rikkumistega riigipõhiste resolutsioonide ning riigipõhiste volituste abil, ning tunnustab ühtlasi vajadust põhjalikuma arutelu järele; hindab mõttevahetusi selle üle, kuidas inimõiguste nõukogu tugevdada, jättes kõrvale institutsioonide loomise paketi;
22. peab inimõiguste nõukogu läbivaatamist 2011. aastal võimaluseks suurendada üldise korrapärase läbivaatamise lisandväärust; rõhutab eriti vajadust tagada, et läbivaatamise käigus riikide tehtud lõplikud soovitusel vastavad rahvusvahelistele inimõiguste normidele, ning juhib tähelepanu tulemustele suunatud järelmehhanismi tähtsusele;
23. hindab inimõiguste nõukogu ja Peaassamblee kolmanda komitee suhete ning inimõiguste nõukogu liikmesuse üle käivat mõttevahetust; kordab seisukohta, et need kaks organit täiendavad teineteist ja et ülemaailmsel liikmeskonnal võib olla eeliseid, nimelt inimõiguste universaalsuse suurendamisel, aga ka väiksemal organil võib olla häid külgi;
24. tunnustab ELi ja selle liikmesriikide aktiivset osalemist ÜRO inimõiguste nõukogu töös ja kiidab Belgia saadikut Alex Van Meeuweni senise eduka eesistumise eest;
25. väljendab heameelt eesistujariigi Hispaania prioriteetide üle inimõiguste valdkonnas ja Hispaania välisministri kavatsuse üle osaleda järgmisel ÜRO inimõiguste nõukogu istungil;
26. arvab, et ELi uus institutsiooniline struktuur pakub võimalust suurendada ÜRO inimõiguste nõukogus ELi meetmete sidusust, nähtavust ja usutavust; palub kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil tagada Lissaboni lepingu rakendamiseks praktiliste meetmete võtmine, et vältida liiga pikka üleminekuaega, mis kahjustaks liidu usutavust, ning tagada, et uus kord suurendab ELi suutlikkust ühistes algatustes piirkondadevahelises koostöös teistesse rühmitustesse kuuluvate riikidega;
27. volitab inimõiguste nõukogu 13. istungjärguks moodustatud Euroopa Parlamendi delegatsiooni esitama käesolevas resolutsioonis välja toodud probleeme, palub delegatsioonil anda visiidist aru inimõiguste allkomisjonile ja peab asjakohaseks jätkata Euroopa Parlamendi delegatsioonide saatmist inimõiguste nõukogu asjaomastele istungjärgudele;

o

o   o

28. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO Julgeolekunõukogule, ÜRO peasekretärile, ÜRO 64. Peaassamblee presidendile, ÜRO inimõiguste nõukogu presidendile, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ning väliskomisjoni asutatud ELi-ÜRO töörühmale.